

Halloween i kirken – godt og grufuldt

Fejringen af halloween vinder større og større udbredelse og er en oplagt anledning til at formidle det kristne budskab til dem, som synes tærsklen til kirken er lidt for høj resten af året. Det handler ikke om besøgstal, men om at tale meningsfuldt ind i den virkelighed, som folk befinder sig i. Det kan halloweens fantasiverden kan være med til.

Af Karina Juhl Kande, sognepræst i Karlebo Sogn

At lave et halloweenarrangement med gys og uhygge i kirken er både rigtig sjovt, familievenligt og vældig populært. Det giver også en god anledning til at forsage Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen og for at bede til Gud om at fri os fra det onde. For hvad forstår mennesker i dag ved Djævelens væsen og det onde? Fantasien og legen er en vigtig sprække til alvoren i denne sammenhæng. Vi bruger et sprog og nogle begreber i kirken, som kan virke fremmedgørende på nogen; men fremfor at give køb på det sprog, synes jeg, det er spændende at finde sammenhænge, hvor det igen bliver forståeligt. Det er halloweengudstjenesten i Karlebo Kirke et eksempel på.

» En halloweengudstjeneste kan noget, som Alle helgens dag hverken kan eller skal. Ved Alle helgen har vi en lang og god tradition for at mindes de døde, hvorimod halloweenfejringen, hvor mørkets og lysets kræfter brydes og fantasien får frit løb, endnu ikke er blevet fast tradition i kirken; så her har vi muligheden for at fylde ny vin på nye sække. «

(U)hyggelig, rolig, Gud, er din bolig

Vi pyntede den gamle middelalderkirke indvendig med rigelige mængder af spindelvæv og edderkopper, vi tændte græskarlanterner og fakler udenfor og bad en håndfuld konfirmander om at svæve sukkende og stønnende omkring på kirkegården iført hvide lagener.

En af mine kolleger er betænkelig ved, at vi skruer op for uhyggen i forbindelse med halloweengudstjenesten, fordi han mener, at der i forvejen er så rigeligt med uhygge og gru i menneskers liv. Og det er selvfølgelig sandt, at død, angst og fortvivelse kan trænge sig på i vores liv og tage glæden og håbet fra os. Men den fantasifulde og legende iscenesættelse af det uhyggelige giver os netop en mulighed for at tale konkret om mørket i verden og i os selv, samtidig med at vi kan holde det ude i strakt arm – og nede i børnehøjde.

En halloweengudstjeneste kan noget, som Alle helgens dag hverken kan eller skal. Ved Alle helgen har vi en lang og god tradition for at mindes de døde, hvorimod halloweenfejringen, hvor mørkets og lysets kræfter brydes og fantasien får frit løb, endnu ikke er blevet fast tradition i kirken; så her har vi muligheden for at fylde ny vin på nye sække. Det, jeg mener, er, at vi har mulighed for at lege med både indhold og form, selvom vi står solidt plantet, hvor vi plejer, nemlig i kirken. Det bedste er, at mennesker, som ellers aldrig kommer i kirken, oplever at kunne gå til gudstjeneste med deres børn uden at føle sig malplacerede og akavede. Og så kommer de igen!

Det kristne skelet

Vi laver en interaktiv halloweengudstjeneste i form af et stjerneløb, for på den måde kan rigtig mange mennesker i alle aldre være med. Men det er stadig gudstjenesten, som udgør arrangementets skelet, fordi hver post repræsenterer et af gudstjenestens almindelige led. Og så er det ellers op til den, der har ansvaret for den enkelte post at gennemtænke og udforme aktiviteten. Vi er fem præster i sognet, og vi får hjælp af en stor gruppe af engagerede frivillige, så mulighederne er mange.

Den indre sammenhæng mellem de enkelte poster i stjerneløbet og kirkens gudstjeneste behøver ikke at blive skåret ud i pap for deltagerne – tværtimod; kristendommens tankegods og traditioner er jo noget, man bliver fortrolig med over tid, men der må ikke herske tvivl om, at ryggraden i arrangementet er den kristne grundfortælling.

Der har på det seneste været mange anledninger til at diskutere, hvad der hører hjemme i kirkens rum, og hvad der ikke gør, ligesom folkekirken ofte beskyldes for at lefle for tidsånden. Men efter min mening kan der foregå snart sagt hvad som helst i kirken, hvis ellers den teologiske kerne i arrangementet er tænkt ordentligt igennem, og hvis det, der foregår, har en tydelig forankring i evangeliet. Halloweengudstjenesten iscenesætter, at vi i kirken har noget, som kan trøste os i sorg og angst, som kan sætte os fri til at være noget for hinanden og som kan oplyse det truende mørke i os selv og i verden omkring os: Guds ord, der lyser for os og leder os på rette vej.

» Halloweengudstjenesten iscenesætter, at vi i kirken har noget, som kan trøste os i sorg og angst, som kan sætte os fri til at være noget for hinanden og som kan oplyse det truende mørke i os selv og i verden omkring os: Guds ord, der lyser for os og leder os på rette vej. «

Rygraden – rent praktisk

Halloweengudstjenestens forløb i Karlebo Kirke:

- Præludium
- Velkomst og en bøn om at Gud må vise os vej og indgyde os håb
- 1. Salme: Ingen er så tryk i fare
- Udsendelse: Menigheden sendes af sted i hold med hver sin holdkaptajn
- På vej: Holdene bevæger sig rundt til de fem poster:
 - 1) I kapellet hjælpes man ad med at samle sætningerne fra Fadervor i den rigtige rækkefølge (gudstjenesteled: Fadervor)
 - 2) I menighedshuset hører holdet om H.C. Andersens eventyr Snedronningen som en fortælling om at kunne sit Fadervor, dvs. at forstå sig selv som Guds barn og om næstekærlighed (gudstjenesteled: prædiken)
 - 3) På kirkegården lærer holdene at slå korsets tegn efter at have hørt en meget uhyggelig historie (gudstjenesteled: korstegn og trosbekendelse)
 - 4) I våbenhuset indøves en salme med hjælp fra en kirkesanger, organisten og et lille transportabelt orgel (gudstjenesteled: salmesang)
 - 5) Ved alteret fortælles om Jesu sidste nat, og der uddeles brød og druesaft (gudstjenesteled: nadver)
- Hjemme igen: Alle samles i kirken, hvor der ganske kort følges op på temaer og aktiviteter fra stjerneløbet
- 2. Salme: Altid frejdig, når du går
- Fadervor og velsignelse
- 3. salme: Du, som har tændt millioner af stjerner
- Postludium
- Vi spiser sammen i menighedshuset Længen ved siden af Kirken

Litteraturanbefaling:

Gud flyver forrest. Håndbog i børnegudstjenester (red. Ane LaBranche), Eksistensen 2017. Bogen har et udførligt afsnit om allehelgenstiden, hvor der også er skitser til gudstjenester om halloween.